

Lokale og Anlægsfonden

Nyt liv i gamle haller

Dommerbetænkning

Onsdag den 15. oktober 2008

Nyt liv i gamle haller

Dommerkomitéens generelle bemærkninger

De ni indbudte projekter har i et rigt illustreret og lettilgængeligt tegnings- og beskrivelsesmateriale belyst en bred vifte af tiltag, der kan skabe mere liv i idrætshallerne og de omkringliggende arealer.

Dommerkomitéen har gennemgået og diskuteret de indbudte projekter ud fra nedenstående kriterier i henhold til programmets krav:

- Den arkitektoniske, planmæssige, tekniske og miljømæssige løsning af opgaven. Forslaget skal være visionært og fornyende samt teknisk og miljømæssigt bæredygtigt.
- Realismen i forslaget. Ikke for abstrakt og ukonkret, fleksibelt i sin grundidé, forslaget skal realistisk og gennemførligt kunne overføres til konkrete halprojekter.
- At projektet kan realiseres inden for den økonomiske ramme på 10 millioner kroner.

Ud fra disse kriterier har dommerkomitéen især lagt vægt på følgende fremhævede problemstillinger i bedømmelsen:

Principielle helheds løsninger for nyt liv i idrætshallen, som kan være til inspiration for idrætshaller generelt.

Forslag 10926, 25812, 22301, 75357 rummer stærke og inspirerende idéer, der kan være eksempelviskabende for det danske halmiljø. De indtager idrætshallen med nye elementer, og skaber dermed en spændende rumlig interaktion mellem eksisterende og nyt.

Konceptuel robusthed til videreudvikling i de kommende workshops, og mulighed for bearbejdning i forhold til lokale forandringer for det nye liv i hallerne.

Forslaget 'Spots' (22301) er arkitektkonkurrencens mest åbne og dialogsøgende forslag, og har dermed en naturlig, indbygget robusthed i mødet med de lokale krav, fordi projektet samtidig har en stærk idé.

Dette gælder også forslaget fra 75357, hvis idéen om mobile reoler er mulig at realisere indenfor den givne tid og økonomiske ramme.

Formsproget i forslag 10926 skaber med sine tilkoblede volumener og den foreslåede overdækning en arkitektonisk helhed med den eksisterende hal.

Fleksibiliteten og robustheden er også tilstede i forslag 25812 'Aktivitetsbroen', fordi idéen med det gennemgående volumen gennem hallen er et klart og stærkt arkitektonisk element.

Prioritering af økonomiske midler og idéer i forholdet mellem den eksisterende hal og udenomsarealerne.

Det har været Lokale- og Anlægsfondens ønske at få forslag til nye tiltag inde i idrætshallerne, og dermed få et mere mangfoldigt udbud af aktiviteter. Dette har hovedparten af de indkommende projekter også respekteret og besvaret på inspirerende vis – bortset fra forslag 57848 og 54321, der lagde vægten på den landskabelige bearbejdning.

Respekt for og bevarelse af den store 20x40 meter bane

Hovedparten af besvarelserne bevarer 20x40 banen i hele sin udstrækning, nogle gange på bekostning af nyt liv og miljø til hallerne. Forslag 25812 "Aktivitetsbroen" indeholder som det eneste forslag en egentlig nedlæggelse af den store boldbane, og det nytænkende forslag viser også et overbevisende alternativ til "en hal – et rum" tankegangen. Flere forslag, som 75357, 22301,

10926 og 01449, fremkommer med ideer til hvordan halrummet kan opdeles med fleksible løsninger, så både 20x40 boldbanen bevares samtidig med, at der skabes mindre former for rumligheder, der i højere grad egner sig til andre idræts- og kulturaktiviteter end sædvanligt.

Projekterne belyser på forskellig vis den økonomi som projektet vil omfatte, og nogle af forslagene kan i den fremstillede form i sit fulde omfang få svært ved at holde sig inden for den økonomiske grænse. Alle projekter holder sig i deres beskrivelse dog indenfor rammebeløbet på 10 millioner, men dommerkomiteen ønsker en nærmere analyse af økonomien af de præmierede forslag. Dette sker naturligt i den videre proces og de kommende workshops.

Ud fra de opstillede bedømmelseskriterier og ovenstående betragtninger har en enig dommerkomité valgt at præmiere følgende tre forslag:

Forslag 22301, forslag 25812 og forslag 10926.

Bemærkninger til de enkelte projekter

Forslag 22301 – præmieret 'Spots'.

Projektets kendenavn er 'Spots'. Navnet refererer til idéen om at prioritere midler og indsatsområder, når idrætshaller skal fornyes og genopfindes. Derfor foreslår forfatterne en 'spots-strategi', der tager udgangspunkt i det enkelte lokalområdes behov og mangler, og med en klar idé om, at nye tiltag skal gøres ambitiøst og nytænkende og bindes sammen til en helhed arkitektonisk, formmæssigt og materialemæssigt.

Forslaget viser runde spots, der ligger på grænsen af ude og inde. Dermed skabes der mulighed for dagslys, udsyn, tilbygning, markering eller opdeling af rum og udeareal i tilknytning til 20x40 meter banen. Mulighederne er uendelige og kan realiseres efter behov og økonomisk formåen.

'Spots' er et forslag af meget principiell karakter, men holder sig alligevel indenfor rammerne af det begribelige og konkrete. Forslaget balancerer på kanten mellem det visionære og realiserbare. Forslaget kan nemt integreres i andre projekter end den viste standardhal i konkurrencematerialet.

Dommerkomiteen vil gerne fremhæve projektet for den konkrete idé med det indskudte dæk i hallens ene ende. Denne idé kan skabe flere kvadratmeter i idrætshallen, og give plads til nye funktioner og aktiviteter.

Dommerkomitéen er overbevist om, at konceptets idéer kan realiseres indenfor budgetrammen.

Den stærke, forførende grafik og mængden af rumlige vignetter med et utal af muligheder er inspirerende. Dommerkomitéen ser frem til yderligere dialog og fabulering med forslagets forfattere i de kommende workshops.

Forslag 25812 – præmieret

'Aktivitetsbro'

Forslaget indeholder en ny og radikal måde at skabe nye aktivitetsmuligheder i en eksisterende hal på: en 'aktivitetsbro' med nye rum og funktioner i tre etager skærer sig ind i bygningen, og opdeler den til to adskilte og mindre halrum. Herved bliver det muligt at afvikle to visuelt og akustisk adskilte mellemstore aktiviteter, hvilket der erfaringsmæssigt ofte er brug for. Til gengæld bliver det ikke muligt at afvikle håndboldkampe og andre idrætsarrangementer på 20x40 meter bane.

Aktivitetsbroen indeholder i sig selv en række forskellige mindre rum, opholdsarealer og tribunetrapper. Rumligt bliver hallen langt mere mangfoldig, de forskellige mindre og mellemstore rum og uformelle opholdsarealer vil kunne imødekomme en lang række nye brugssituationer. Med de utraditionelle, rumlige sammenhænge og markante lysforhold, kan hallen i sin nye indretning ses som et multifunktionelt idræts- og medborgerhus, der er anvendeligt for både unge og ældre.

Dommerkomitéen er klar over, at løsningen i forslaget vil gøre nogle af de almindelige halaktiviteter umulige, men forventer, at løsningen i stedet vil kunne tiltrække helt nye brugergrupper. Projektet ses dermed som et tankevækkende og inspirerende bud på en ny vej til en reaktivering af den traditionelle idrætshal.

Forslag 10926 – præmieret 'Idékatalog'

Forslaget fastholder den store hal med 20x40 meter banen, og anviser tre forskellige principper for udvidelse af hallen. Mindre tilføjelser ved langsiden med det skrå tag, mindre omdisponeringer ved langsiden med den lave servicefunktionsfløj samt tilføjelse ved gavlen.

Tilføjelserne og ændringerne ved langsiderne er foreslået som rumenheder, der i forskelligt antal og med varierende udformning kan tilpasses den konkrete situation og økonomi. Dommerkomitéen finder forslaget idé om et idékatalog – et sæt principielle tiltag – der i en given situation kan omsættes til konkrete løsninger, meget overbevisende.

Forslaget om at placere en markant tilføjelse ud for gavlen, åbner op for en lang række fine udviklingsmuligheder – et nyt vartegn for hallen, supplerende overdækkede udendørsaktiviteter etc.

Dommerkomitéen har ligeledes noteret sig forslaget arkitektoniske udgangspunkt. Tilbygningerne ved langsiderne og ved gavlen har formmæssigt afsæt i den eksisterende hals taghældning og bygningens profil. I modsætning til haltilbygninger, der kan opleves som mere eller mindre tilfældigt påklistrede additioner, vil det valgte formsprog sikre, at hallen i sin udvidede version fremstår som en mere karakterfuld, arkitektonisk helhed.

Forslag 75357 'Luftpude-rumopdeling'

Forslaget svarer på konkurrencens problemstilling ved at udvikle et fleksibelt system til rumdeling. I fire langsgående zoner opstilles en række parallelstillede reoler, som kan skydes frem og tilbage. Reolerne kan således afgrænse arealer af forskellige størrelser, og kan skydes til side, når der er brug for store sammenhængende gulvflader.

Reolerne foreslås at indeholde oppustelige væg- og loftpartier. Disse kan på 10 minutter aktiveres, og opdele den højloftede hal til mindre rumenheder med tilhørende lavere lofter.

Den oppustelige rumafgrænsning foreslås eventuelt udført i halvt gennemsigtige materialer, som kan give et behageligt dæmpet lys i hallen sammen med de tekstiler, der hænges under ovenlysene.

Forslagets tanker om et fleksibelt møbel, der ved hjælp af oppustelige vægge og lofter kan danne skiftende rumproportioner, har dommerkomitéen fundet interessant.

Også intentionen med at 'hjemliggøre' stemningen i hallen er ny.

Der har dog været tvivl om, hvorvidt forslaget kan realiseres indenfor et overskueligt tidsrum. De mange teknisk baserede løsninger, som forslaget lægger op til, vil kræve, at et fortsat udviklingsarbejde ender med et gennemarbejdet og robust produkt.

Med henblik på mulighederne for en videreudvikling af den

oppustelige rumdeling vil Lokale- og Anlægsfonden, udenfor det aktuelle konkurrenceregime, tage kontakt til forslagens forfattere.

Forslag 57848

'Et afsæt'

Forslaget bygger på to hovedtiltag. 1 – en oprustning i og omkring den eksisterende hal. 2 – udlæg af et aktivitetsforløb ud i det omgivende landskab.

Det første tiltag indebærer åbning af hallens facader, etablering af en ny sidebygning og anvendelse af rummet mellem den eksisterende bygning og det nye. I bedømmelsen har der været forståelse for det stilfærdige og realiserbare ved tiltagene. Dog finder dommerkomitéen ikke, at forslagene tilstrækkeligt udpeger nye veje, der kan tilføje den eksisterende hal nye aktiviteter.

Idéen om et aktivitetsforløb, der forbinder hal og et stianlæg ud i de landskabelige omgivelser, ses som et forsøg på at nyttiggøre lokalområdets landskabelige kvaliteter. Dommerkomitéen mener, at brugerne af hallen kender deres lokale naturområde så godt fra deres almindelige færden, at det foreslåede stianlæg vil forekomme noget kunstigt.

Der er tillige tvivl om, hvor meget den foreslåede inddragelse af de landskabelige omgivelser vil blive brugt i de mørke og kolde dele af året.

Forslag 5425 I '2 Ovenlys-tragte'

Forslaget tager udgangspunkt i de muligheder, den velkendte idrætshal i forvejen rummer, og sætter ifølge forfatterne fokus på den oplagte forbedring.

Idrætshallen tilføjes ny signalværdi i kraft af de

karakteristiske tragtformede og multianvendelige rum, der er placeret ved indgangen til hallen, og en ny hejsefoldevæg, der markerer sig i tagfladens silhuet. Nye funktioner tilføjes i et organisk blødt formsprog, og der etableres varme spots i gulvet. For at rumme flere idrætsfunktioner indenfor hallen, er det eksisterende depotrum flyttet udenfor i en container med begrønning på taget.

Dommerkomitéen blev inspireret af de mange gode intentioner i projektet, men stiller sig dog kritisk overfor de tekniske udfordringer, der kræves ved en ombygning af taget, hvor gamle og nye konstruktioner integreres.

Ligeledes stiller dommerkomitéen spørgsmål ved de rumlige kvaliteter som børnegrotten og chill out-rummene opnår uden dagslys, og det lidt vidtfavnende arkitektoniske formsprog, der virker fremmed og utilpasset i denne type bygning.

Forslag 01449 'Konkret løsningsforslag'

Idéen er at opgradere de eksisterende rammer og få bedre forbindelse mellem ude og inde. For at opnå dette, foreslår forfatterne en nybygning, der folder sig rundt om den eksisterende hal. Nybygningen indeholder funktioner som café, fitness, legeområde og flexrum. Desuden foreslås hejseporte i hallens langside og indskæringer i volumenet med adgang til omklædning udefra. I

nybyggeriet er integreret udendørs trapper og tribuner, der leder til tagterrassen og klatrevæggen på 1. sal.

Indgangsvinklen i projektet er meget konkret. Forfatterne kommer med et særdeles fornuftigt bud på en opgradering og ombygning af den eksisterende hal - med tilføjelse af nybyggeri med nye funktioner i et moderne formsprog med stor vægt lagt på forbindelsen mellem ude og inde.

Projektet fremstår meget færdigt og formmæssigt afklaret. Det lægger således ikke op til en principiel diskussion om det nye banebrydende liv i idrætshallerne. Det byder heller ikke ind med et grundlæggende koncept, som kan anvendes andre steder. Dommerkomitéen finder dette for fastlåst som besvarelse af den stillede konkurrenceopgave.

Forslag 86519

'Væksthuset'

Forslagets grundidé bygger på tanken om at synliggøre det liv, som allerede eksisterer i idrætshallen, og at skabe mere liv udenfor idrætshallen.

Forfatterne beskriver de karakteristiske spærkonstruktioner som et 'arkitektonisk grundstof', der kan binde nyt og gammelt sammen, og skabe en helhed. Forfatterne placerer en række spær i en frit fortolket version udenfor i forlængelse af hallen, hvor det nye uoverdækkede, men definerede område kan danne rammen om mangfoldige udendørs aktiviteter. I midterzonen mellem de nye skulpturelle spær og den eksisterende hal foreslås en nybygning med udadvendte funktioner som café, indgang og lokaler til borgerne. I den eksisterende idrætshal åbnes der op for dagslys i tagfladerne og facaderne i en varieret og gradvis rytme.

Som et bonusmateriale beskriver forfatterne indgående processen med de kommende brugere og opstartshoppere og forfatterens erfaring med dette.

Dommerkomitéen finder idéen om det 'arkitektoniske grundstof' skulpturel og forførende, men ser tekniske udfordringer for de udendørs placerede spær i form af råd eller inddækninger, der medfører et væsentligt anderledes udtryk end de indendørs placerede spær.

Der er et indbygget dilemma i at bevare den eksisterende 20x40 meter bane, og samtidig foreslå et så markant varierende dagslys i hallen på bekostning af det idrætsfunktionelle. Forfatterens store vægtning af udendørsarealer, formmæssigt såvel som økonomisk, kontra mere banebrydende forslag til nyt liv i idrætshallen, er dommerkomitéen uenig i som svar på den stillede konkurrenceopgave. Dommerkomitéen har desuden savnet en ordinær plantegning, der kunne underbygge forfatterens intentioner.

Forslag 54321 ” Multiparken ”

Forslaget går ud på at indramme de nærmeste omgivende arealer omkring hallen med sti- og løbespor og dermed samle et antal friluftsbaner, de udendørs idrætsfaciliteter samt et antal pavilloner og ude-opholdsarealer til én, samlet disposition. Udlægget af de omkringliggende aktiviteter sættes i relation til de funktioner i hallen som de støder op til.

Ved at åbne hallens facader mod det fri tilføres dagslys i hallen, samtidig opnås en visuel forbindelse mellem aktiviteterne inde og ude. Bortset fra løbesporene gennem hallen fastholdes hallens principielle planløsning.

Dommerkomiteen har sympati for ideen om at inddrage de nærmeste omgivelser til hallen i en indsats for at tiltrække nye brugergrupper. Dog forekommer det ikke overbevisende, at der i forslaget ikke nytænkes i forbindelse med selve halanlægget. Dommerkomiteen savner nye ideer og konkrete forslag til indretninger, rumlige tilføjelser eller ændrede brugsmønstre, som kan tilføre ny betydning og flere tilbud til brugere af hallen .

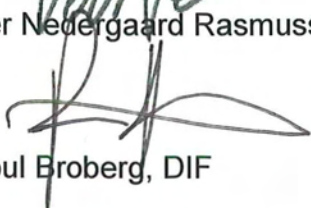
København den 15. oktober 2008

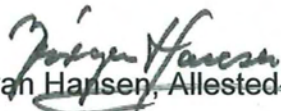
Torben Frølich, Lokale- og Anlægsfonden

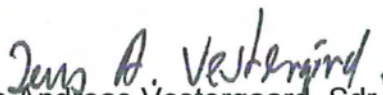
Per Nedergaard Rasmussen, DGI

Poul Broberg, DIF

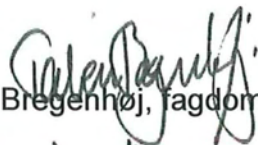
Jørgen Ivan Hansen, Allested-Vejle Hallen

Jens Andreas Vestergaard, Sdr. Nissum Hallen

Kjeld Jensen, Trekloverhallen, Stepping

Torben Bregenhøj, fagdommer

Vibeke Lydolph Lindblad, fagdommer

Forslagsstillere

22301 – Team anført af CEBRA a/s

25812 – Team anført af BSAA arkitekter

10926 – Team anført af GPP Arkitekter

75357 – Team anført af Keinicke & Overgaard Arkitekter

57848 – Team anført af Tegnestuen B19

54251 – Team anført af Stuff Aps

01449 – Team anført af Sophus Søbye arkitekter M.A.A.

86519 – Team anført af SITE A/S arkitekter

54321 – Team anført af BIG